

I den samme Tale hørte jeg ogsaa, at Skylden for den Krise, vi er i, ligger hos Staten, at Krisen er en Følge af den Statspolitik, der er ført. Jeg tror dog, at dette er noget dristigt sagt. Vel har Staten bifaldet en bestemt Politik paa Valutaomraadet, en Politik, som i Praksis samtlige Erhverv i et Par Aar har anbefalet at følge, men det er dog maaske værd at minde om, at den Inflation, der gik forud, og som jo paa sin Vis har været skadelig for Landets Interesser, i høj Grad var baaret frem af den Spekulationstrang, som foregik i en vis Periode; det kan jo neppe være glemt allerede nu, hvem det var, der førte an deri; det kan vel heller ikke være glemt, at der forefaldt en Række Bankkrak, som forværede og vanskeliggjorde Forholdene for vort økonomiske Liv. Der er vel ingen, som for Alvor vil bilde mig ind, at det er en Følge af Statspolitikken, at man paa Landmandsbanken har formøbet 3—400 Mill. Kr.; og der er vel ingen, der vil paastaa, at denne Omstændighed ikke har haft den ringeste skadelige Indflydelse paa Samfundets økonomiske Liv. Jeg tør i hvert Fald paastaa det modsatte. Heller ikke kan det vel være helt glemt, hvorledes Industriene i visse Tilfælde glemte, at de var producerende Erhverv, kastede sig ind i Spekulationer og drev Virksomhederne mere for at spekulere og indvinde Aktieudbytte og Tantiømer end for at producere Støvler, eller hvad det nu var, der var den paagældende Industris egentlige Opgave. At nogle af de samme Industrier i de Aar, i hvilke man mente, at Guldstrømmen flød saa rigeligt, uddelte Guldstrømmen til Aktionærer og andre, er jo heller ikke glemt; formentlig vilde det have været mere formaalstjenligt for de paagældende Industrier, om de havde opsamlet Guldet i deres Kasse og brugt det til at blive stærkere i Konkurrencen i den nuværende Tid. Saa-danne Betragtninger kommer man til ved at høre de Betragtninger, der er fremsat fra Industriens Side til Støtte for de konservative Toldplaner.

Jeg skal ikke fordybe mig videre deri, skønt der kunde siges uhyre meget mod de besynderlige og lidet samfundsmæssige Udtalelser, som i saa Henseende er fremsat. Jeg skal indskrænke mig til at sige, at det, som man fra konservativ Side foreslaar, vilde være et saadant politisk Omslag og efter min Mening noget i den Grad ufor-svarligt, at jeg forstaar, at kun det konservative Parti kan være stemt for en saa voldsom Vending af Tingene. Dertil regner jeg ogsaa det, som indeholdes i Ændrings-

forslag Nr. 3, en Bemyndigelse til at etablere Toldkrig om ikke just med hele Verden, hvad det ærede 14de landstingsvalgte Medlem (Tvede) fralagde sig, saa dog med visse Lande. Ja, selv med „visse Lande“ ønsker den nuværende Regering ikke at etablere Toldkrig; den ønsker ikke at medvirke til Foranstaltninger af den Art. Det ærede Medlem henviste til, at der ogsaa i den nugældende Toldlov indeholdes en Bestemmelse, som bemyndiger Finansministeren til under visse Forhold — det vil sige, naar andre Lande behandler Danmark ugunstigere end andre Lande — at iværksætte de og de Toldforanstaltninger. Men det er jo ikke det, de Konservatives Forslag gaar ud paa; det retter sig mod Vanskeligheder, der paa-føres Danmark ved andre Landes nye Toldlovgivning; naar denne berører visse bestemte Varer fra hele Verden og derved rammer Danmark, skal Danmark være berettiget til at bekriige vedkommende Land med Toldforanstaltninger. Det er noget helt andet end det, der indeholdes i den nuværende Toldlov.

Inden jeg slutter, skal jeg sige, at hvad der kunde være Tale om i en vis Periode og maaske ogsaa i Øjeblikket, var at foretage visse regulerende Foranstaltninger overfor Importen i al Almindelighed af Hensyn til det, som min Meningsfælle, der sidst talte, kaldte det Kaos, der eksisterer for Øjeblikket i Verden; det kunde der være en vis Mening i paa et enkelt Omraade. Men jeg har ikke sporet Villighed dertil. Jeg har positivt spurgt Udvalget, om der var en saadan Villighed til at gaa til importregulerende Foranstaltninger overfor en bestemt Industri; men man følte sig ikke tilbøjelig til at fordybe sig i dette Emne, og jeg forstod, at et betydeligt Parti ansaa det for temmelig haabløst at tale derom.

Hvad angaar det af Udvalgets Fler-tal stillede Ændringsforslag, saa er Forslaget jo 'altsaa nu tilpasset mere efter de Ønsker, der næredes af Venstre og subsidiært af det konservative Folkeparti. Jeg kan være enig med det 14de tingvalgte Medlem i, at som Forslaget nu er formuleret, faar det neppe nogen overmaade stor Betydning; men hvis det ærede Medlem beklager dette, saa er det jo sig selv og sit eget Parti, han skylder Takken eller ikke Takken for, at Forslaget byder saa lidt. Der er henvist til, at det, man nu tilstræber, er en lignende Ordning, som har bestaaet i Aarene 1920—24. Det kan vel siges; saa vidt jeg husker var der en Industri, der blev hjulpet den Gang ved Foranstaltninger af den Art. Hvis man skal bygge